

Länsstyrelsen
Gävleborg

**Enheten för samhällsutveckling
och samhällsskydd**

Helena Eriksson,
handläggare samhällsskydd
010-225 12 91

YTTRANDE

2017-03-20

1 (4)

Dnr 1019-17

Regeringskansliet
Kulturdepartementet

Länsstyrelsen Gävleborgs yttrande på remissen Värna demokratin mot våldsbejakande extremism - Nationell samordning och kommunernas ansvar (SOU 2016:92)

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen Gävleborg har följande synpunkter på delbetänkandet av Utredningen En nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism (SOU 2016:92).

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget om att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska överta rollen som nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. MSB har redan idag en nationellt samordnande roll och väl utarbetad samverkan med Länsstyrelserna samt en god förankring hos kommunerna.

För att uppnå optimal effekt inom arbetet bör MSB ha en nära samverkan med Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) och det arbete kring nationellt stöd och samordning för brottförebyggande arbete som myndigheten fått i uppgift att bedriva. Det är viktigt att de båda områdena, det brottförebyggande arbetet och arbetet mot våldsbejakande extremism, arbetar tillsammans för att optimera och använda den kompetens och arbetsätt som finns inom de båda områdena. Det är också ett bra sätt att få in de sociala riskfrågorna i krisberedskapsområdet.

Länsstyrelsen Gävleborg är positiv till förslaget att länsstyrelserna ska ansvara för den regionalt länsvisa samordningen. Länsstyrelsen har, som konstateras i betänkandet, redan idag ett regionalt samordningsansvar inom krisberedskapen och detta blir ett naturligt steg i det arbetet. Det är en fördel att i arbetet med våldsbejakande extremism kunna använda den kunskap som finns inom dels det förebyggande arbetet och krisberedskapsområdet avseende etablerade rutiner och metoder för lägesbilsarbete, samordning och insamling av information i samband med samhällsstörningar.

Att på detta sätt införliva de sociala riskfrågorna i krisberedskapsarbetet skapar synergieffekter och förutsättningar för samarbeten mellan funktionsområden som annars kanske inte skulle ha uppstått. Detta kan jämföras med de samverkansvinster som uppstod i samband med flyktingsituationen som skapade nya rutiner och samarbeten mellan verksamhetsområden som tidigare inte arbetat tillsammans.

På Länsstyrelsen Gävleborg ligger arbetet med våldsbejakande extremism redan på funktionen för samhällsskydd och intern säkerhet, liksom arbetet med samordningen för brottsförebyggande arbete. Att det regionala samordningsansvaret läggs på länsstyrelserna inom krisberedskapsverksamheten skapar även bra förutsättningar för länsstyrelsen att stödja den lokala nivån i arbetet med att införliva området i bland annat risk- och sårbarhetsarbetet.

För att länsstyrelserna ska klara av rollen som rådgivare inom området är det viktigt att MSB, som nationell samordnare, stöttar länsstyrelserna i detta arbete med expertkompetens, utbildningar, metodstöd, med mera.

Enligt betänkandet befinner sig Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ovanför samordnarens nivå, men länsstyrelsen ser det som viktigt att dessa har en nära samverkan på samtliga nivåer, både den lokala, regionala och nationella, för att kunna stötta både länsstyrelser och kommuner i deras arbete.

Länsstyrelsen Gävleborg anser inte att förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion gällande 3§ ska få ytterligare tillägg med punkt 15 som föreslaget. Länsstyrelsen ser att samordningsansvaret för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism bör införlivas i punkt 8. skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar.

Det förs genomgående en diskussion kring att arbetet med våldsbejakande extremism bör införlivas i krisberedskapsarbetet, bland annat genom arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser, både på kommunal och regional nivå, samt vikten av att införliva de sociala riskfrågorna i krisberedskapsområdet. Med anledning av detta bör 3§ länsstyrelseförordning vara orörd.

Då betänkandet ger som förslag på Förordning om samordning mot våldsbejakande extremism och i vilken länsstyrelsens roll som samordnare belyses i 4§ torde det vara tillräckligt utan att göra tillägg i Länsstyrelseinstruktionen.

Vilka behov har ni utifrån er verksamhet av nationell samordning av arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism?

Länsstyrelsen Gävleborg ser det som största vikt att det byggs upp en nationell kompetensbank på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att kunna stötta den regionala nivån.

Ytterligare ett steg i nationell samordning kan vara att utöka de befintliga samverkansområdena med ytterligare ett område som hanterar de sociala riskfrågorna. Det finns inget av de befintliga samverkansområdena inom vilka de sociala riskfrågorna kan införlivas. Att upprätta ytterligare ett samverkansområde inom vilket bland annat sociala risker, våldsbejakande extremism och de brottsförebyggande frågorna skulle rymmas skulle dels belysa vikten av samverkan mellan verksamhetsområdena för att arbetet ska bli så bra som möjligt och dels skapa bra förutsättningar för att öka intresset och sprida kunskapen om de sociala frågorna inom resten av verksamhetsområdena. Detta skulle även koppla ihop dessa verksamhetsområden med det civila försvaret på ett naturligt sätt då MSB innehar ordförandeskapet i samtliga samverkansområden.

Utifrån dessa behov, vilken myndighet, inklusive myndigheter som inte har behandlats av utredningen, anser ni mest lämplig att tilldelas uppdraget som nationell samordnare och varför?

Länsstyrelsen Gävleborg ser inte någon annan myndighet än den föreslagna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som lämplig att tilldelas uppdraget som nationell samordnare.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Per Bill. I handläggningen har Lise Ekenberg, enhetschef samhällsutveckling och samhällsskydd samt Nelli Kopola, regional samordnare brottsförebyggande arbete, deltagit. Föredragande har varit Helena Eriksson, handläggare samhällsskydd och intern säkerhet.

Per Bill
Landshövding

Helena Eriksson
Handläggare samhällsskydd och
intern säkerhet